

# **Sprawozdanie z działalności Związku Lustracyjnego Spółdzielni w 2022 r.**

## **Działalność organów samorządowych ZLSP**

### **Rada Nadzorcza**

W 2022 r. Rada Nadzorcza odbyła 3 posiedzenia plenarne, Prezydium Rady obradowało 6 razy. Komisja Rewizyjna odbyła 2 posiedzenia z tego 1 posiedzenie było wspólne z Prezydium RN. Rada Nadzorcza podjęła 23 uchwały.

Stan Rady Nadzorczej nie uległ zmianie. Rada pracowała w 13 osobowym składzie, z którego zostało wybrane 4 osobowe Prezydium, w osobach: Tadeusz Bartkowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Krzysztof Grzelak – V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej, Anna Bulka – Sekretarz Rady Nadzorczej, Teresa Bętkowska – Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej.

Na posiedzeniach Rady omawiane były wszystkie najistotniejsze zagadnienia związane z działaniem ZLSP z jego sytuacją finansową i organizacyjną.

W 2022 r. odbyło się badanie lustracyjne ZLSP, o czym Rada Nadzorcza była informowana bezpośrednio na spotkaniach przez lustratora.

### **Zarząd**

W 2022 r. Zarząd odbył 12 posiedzeń, na których podjęto łącznie 71 uchwał. Skład Zarządu nie uległ zmianie i pracował w 4 osobowym składzie. W skład Zarządu wchodził Prezes Zarządu Janusz Paszkowski, V-ce Prezes Zarządu Janusz Szajta, Członek Zarządu Jadwiga Kotkowska, Członek Zarządu Joanna Brzozowska – Wabik. Na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 14. 12.2022 r. podjęto uchwałę o uzupełnieniu jego składu od 1 stycznia 2023 r. o Panią Bożenę Piaskową.

Pełnomocnikami Zarządu w 2022 r. były: Kamila Orłowska Dyrektor Biura Zarządu w okresie od 1.01.2022 do dnia 18.08.2022r. , Henryka Brym – Główna Księgowa w okresie od 1.01.2022 do dnia 31.12.2022 r. oraz Bożena Piaskow w okresie od 25.08.2022 do dnia 31.12.2022 r.

W 2022 r. Zarząd koncentrował działania na unormowaniu sytuacji finansowej Związku. Skrupulatnie kontrolowano i analizowano koszty i przychody powstające z poszczególnych działalności.

Realizując zalecenia Rady Nadzorczej przygotowano plan naprawczy, którego celem było wskazanie kierunków poprawy sytuacji finansowej, jak również wyznaczenie kierunku dalszej działalności.

W ramach realizacji przyjętych założeń rozpoczęto zmiany organizacyjne i kadrowe.

W roku 2022 zostały zorganizowane obchody Jubileuszu, które z uwagi na obostrzenia sanitarne nie mogły się odbyć w 2021 r.

Prezes Zarządu organizował narady Dyrektorów oraz jednostek organizacyjnych ZLSP, podczas których omówiono wyniki ekonomiczne i problemy każdej jednostki oraz działania planowane przez Związek. W ramach współpracy z interesariuszami i integracji środowiska spółdzielczego realizowano spotkania w poszczególnych Delegaturach, na których obecni byli zawsze przedstawiciele Zarządu.

Sprawozdanie finansowe za rok 2021 zostało sporządzone w ustawowym terminie, zbadane przez biegłego rewidenta, a wyniki zostały przedłożone na piśmie Radzie Nadzorczej i Zarządowi. W „Opinii z przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2021 została zawarta ocena, że sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami ustawowymi, w sposób nie budzący zastrzeżeń.

### **Działalność lustracyjna**

W 2022 r. ilość zleconych lustracji wyniosła 65, z tego wykonano 14 w spółdzielniach zrzeszonych i 49 w spółdzielniach niezrzeszonych, a 5 badań lustracyjnych zostało rozpoczętych i 2 zakończono ich realizację w styczniu i lutym 2023 r. Dodatkowo Delegatura Regionalna ZLSP w Krakowie zawarła z Małopolskim Związkiem Rewizyjnym o współpracy m.in. w zakresie przeprowadzania badań lustracyjnych. Wpływy z działalności lustracyjnej wyniosły w 2021 r. 220.838,21 zł, a w 2022 roku 364.653,19 zł

### **Działalność audytowa**

Związek Lustracyjny Spółdzielni został skreślony z listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych decyzją z dnia 18.10.2021 r. w związku z nie spełnieniem wymogu dot. składu zarządu podmiotu uprawnionego

do badania, w skład którego muszą wchodzić biegli rewidenci. I w związku z powyższym nie prowadzi działalności w zakresie przeprowadzania audytów.

### **Działalność szkoleniowa**

W 2022 r. przeprowadzono 8 otwartych szkoleń online m.in. dot. przygotowania sprawozdania finansowego oraz rozliczenia rocznego CIT, zmian w podatku VAT, Polskiego Ładu, zatrudniania cudzoziemców w związku z wojną na Ukrainie, ochrony sygnalistów, itp. Część tych szkoleń zgłaszane jest jako doszkalanie dla lustratorów. Dodatkowo zorganizowano osobne dwudniowe doszkalanie dla lustratorów w Warszawie w październiku 2022 roku. W 2022 r. przeszkolono łącznie 196 uczestników. Przychody z tego tytułu w 2021 r. wyniosły 106.606,65 zł a, w 2022 rok 38.752,02zł.

Kontynuowano również dostarczanie bezpłatnych szkoleń z zakresu korzystania z aplikacji ZOOM do zdobywania wiedzy, aby bariery technologiczne nie powstrzymywały spółdzielni przed korzystaniem z kształcenia online.

ZLSP poprzez ARiPS realizuje także szkolenia na zlecenie innych instytucji w zakresie spółdzielni socjalnych, spółdzielni uczniowskiej i ekonomii społecznej. W 2022 roku wygrano m.in. przetargi na realizację szkoleń na temat spółdzielczości uczniowskiej w Regionalnych Ośrodkach Polityki Społecznej w Poznaniu i w Krakowie.

ZLSP jest wpisany do rejestru instytucji oświatowych.

### **Działalność pomocowa**

Zarząd kontynuował działalność Funduszu Pomocy Spółdzielniom, z którego systematycznie udzielane były pożyczki. W 2021 r. nie udzielono pożyczek, a w 2022 r. udzielono dwie pożyczki na kwotę 60.000,00 zł. W 2022 r. ZLSP udzielił również wsparcia (darowizna) dla 2 spółdzielni - członków ZLSP w wysokości 18.000 zł w związku ze zdarzeniami losowymi, których skutki ekonomiczne bardzo je dotknęły (pożar pralni, klęska ekologiczna – zatrucie Odry).

Pomocy konsultacyjno – instruktażowej dla spółdzielni i innych podmiotów zainteresowanych problematyką spółdzielczą udzielają na bieżąco pracownicy w Delegaturach Regionalnych Związku. Dodatkowo należy podkreślić, że w ramach swoich zadań Agencja Rozwoju i Promocji Spółdzielczości prowadziła wśród spółdzielni szeroką akcję informacyjno-doradczą w zakresie możliwości pozyskiwania wsparcia przez spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej. Działa również zespół doradców ZLSP, do którego spływają zapytania ze strony spółdzielni a następne trafiają do członka zespołu specjalizującego się w danej tematyce. Najczęstsze pytania pojawiające się ze strony spółdzielni dotyczą rozstrzygnięcia kompetencji poszczególnych organów, interpretacji zapisów Prawa Spółdzielczego w przełożeniu na wewnętrzne regulaminy spółdzielni,

rozstrzygnięcia spraw związanych z członkostwem i zatrudnianiem członków spółdzielni. Agencja Rozwoju i Promocji Spółdzielczości prowadzi również szerokie wsparcie dla grup inicjatywnych chcących założyć spółdzielnię – wsparcie dotyczy konsultacji statutów oraz dokumentów koniecznych do założenia spółdzielni.

W ramach działalności rzeczniczej Związek bierze udział w konsultacjach wielu dokumentów ważnych z punktu widzenia przedsiębiorstw spółdzielczych. W 2022 roku prowadzone były m.in. prace nad ustawą o ekonomii społecznej, programów rozwoju ekonomii społecznej w poszczególnych województwach, zapisów Regulaminu Krajowego Planu Odbudowy. We wszystkich tych konsultacjach Związek brał udział wnioskując o zapisy sprzyjające spółdzielniom.

### **Działalność promocyjna**

W 2022 r. Zarząd aktywnie promował spółdzielnie zrzeszone poprzez dalsze sponsorowane publikacje i artykuły. Z Funduszu Promocji Spółdzielni w 2021 roku wydatkowano kwotę 4.711,50 zł, a 2022 r. działalność była finansowana poprzez aktywność ARiPS.

Związek bardzo aktywnie działa w mediach społecznościowych docierając do odbiorców w sposób spójny z aktualnymi trendami. Na bieżąco zamieszczane są informacje na stronach internetowych i na FB. Związek umieszcza również materiały w serwisie Youtube m.in. dotyczące działania spółdzielni uczniowskich. Poprzez uczestnictwo ZLSP w różnych gremiach przekazywane są informacje na temat spółdzielczości i jej działania zarówno w środowisku lokalnym jak i na arenie międzynarodowej.

Współpraca z Interestariuszami w kraju i zagranicą daje Związkowi szansę szerokiego promowania społecznej wartości dodanej, jaką dają spółdzielnie. W grudniu 2022 roku ZLSP we współpracy z CECOP zorganizował międzynarodowe seminarium online poświęcone metodom mierzenia społecznej wartości dodanej w spółdzielniach, które to seminarium było okazją do oficjalnej premiery publikacji, której wydawcą jest ZLSP a która jest polskim wydaniem raportu CECOP: „Trwałe Oddziaływanie”.

Działalność promocyjna będzie rozwijana jak również będą zwiększane nakłady na tę działalność, ponieważ Zarząd nadal uważa, że promocja spółdzielni jest jednym z najważniejszych celów działalności statutowej ZLSP.

### **Działalność archiwizacyjna**

Działalność archiwizacyjna w 2022 r. była skoncentrowana na archiwizowaniu i przyjmowaniu nowych akt do składnic, wydawaniu zaświadczeń i kserokopii dokumentów poświadczających zatrudnienie, wysokość wynagrodzeń etc. W 2021 roku przychody z tego tytułu stanowiły kwotę 460.911,40 zł, a w 2022 roku 427.787,32 zł. W 2022 r została przeprowadzona również kontrola

składnicy akt w Krakowie przez Urząd Marszałkowski, który zauważył, że jest ona prowadzona w sposób profesjonalny i jest jedną z najlepszych placówek w Małopolsce realizującą usługi jako przechowawca.

### **Działalność międzynarodowa**

W roku 2022, z powodu dalszej sytuacji wywołanej pandemią koronawirusa jak również w związku z wojną na Ukrainie, ZLSP uczestniczył w spotkaniach międzynarodowych online, co zostało umożliwione przez organizacje członkowskie. Zgromadzenia Ogólne zaplanowane na miejscu odbyły się hybrydowo, aby zapewnić jak największy zasięg i dostęp dla uczestników, którzy nie mogli przyjechać na miejsce. Natomiast spotkania Rady, znaczna część warsztatów czy seminariów, w których Związek uczestniczył przeprowadzono zdalnie (online).

Wśród najważniejszych wydarzeń 2022 roku należy wymienić Walne Zgromadzenie Cooperatives Europe, zdalne wybory na przewodniczącego Sieci Młodych ICA, którą została Ana Aguirre z Kraju Basków oraz wybory uzupełniające dla zachowania równowagi płci w Radzie ICA.

Ponadto, w ramach działań na rzecz młodych, przedstawicielka ZLSP uczestniczyła w spotkaniu Europejskiej Sieci Młodych YECN online, podczas którego zainicjowano dwie nowe krajowe sieci młodych – jedną z Turcji, a drugą z Wielkiej Brytanii. Związek zamierza podjąć podobne działania i doprowadzić do stworzenia sieci młodych w Polsce, dlatego udział w tym spotkaniu był ważny z perspektywy operacyjnej i organizacyjnej.

W czerwcu w Sewilli (z możliwością udziału online) w ramach Kongresu i WZ MZS, odbyły się Zgromadzenia Ogólne CECOP i CICOPA oraz Nadzwyczajne Zgromadzenie CECOP, na którym członkowie przyjęli nowy plan strategii CECOP dot. zarządzania tą organizacją wypracowany wcześniej w ramach szerokich konsultacji z członkami, w których to konsultacjach brał również udział ZLSP.

W Sewilli odbyły się wybory nowego Prezydenta Międzynarodowego Związku Spółdzielczego, którym został drugi raz z rzędu Pan Ariel Guarco z Argentyny.

W odniesieniu do działań na rzecz wsparcia dla Ukrainy, zebrało się nadzwyczajne posiedzenie Komitetu Wykonawczego CECOP, w którym ZLSP brał udział i był kluczowym dyskutantem. Podczas spotkania mówiono o pomocy na rzecz Ukrainy w Polsce i na froncie. CECOP wspólnie CICOPA oraz MZS wystosowały oficjalne stanowiska w sprawie wojny na Ukrainie.

Międzynarodowy ruch spółdzielczy wykazał się w tym zakresie ogromną solidarnością. M.in. Solidfund poprzez ZLSP udzielił wsparcia finansowego w wysokości 4000 funtów brytyjskich na rzecz Spółdzielni socjalnej „Równość” w Krakowie, która dostarczała ciepłe posiłki osobom przybywającym do Krakowa z terenów objętych działaniami wojennymi.

Oprócz powyższego, Związek brał aktywny udział w konsultacjach międzynarodowych dokumentów, w tym przyjmowanych na poziomie Komisji Europejskiej, w warsztatach, konferencjach i szkoleniach związanych z transferem wiedzy pomiędzy krajami europejskimi. Wiedza zdobyta na tych wydarzeniach była następnie transferowana do organizacji członkowskich i szerzej całego sektora spółdzielczego. W bieżącym roku dominowały m.in. tematy związane z gospodarką o obiegu zamkniętym, transformacją cyfrową, mierzeniem społecznej wartości dodanej przedsiębiorstw spółdzielczych oraz aktywnością spółdzielni w usługach opiekuńczych. W tym ostatnim zakresie Związek dostarczał danych do raportu CECOP, co było efektem współpracy z Urzędem Statystycznym w Krakowie.

Wszystkie te ww. działania są przedstawiane nie tylko do wiadomości członków, ale również jako zachęta dla spółdzielni zrzeszonych do wspólnego śledzenia tych wydarzeń (poprzez mailing, informacje na stronie oraz w social mediach), współudziału oraz dzielenia się przemyśleniami i sugestiami, aby Związek reprezentując je na różnych forach był w stanie prowadzić odpowiednie rzecznictwo i zapewniać odpowiedni obustronny przekaz informacji z korzyścią dla swoich spółdzielni zrzeszonych oraz innych partnerów ekonomii społecznej w Polsce.

### **Działalność wydawnicza**

W 2022 r. wydał polską wersję raportu CECOP pod nazwą „Trwałe Oddziaływanie. Pomiar wpływu społecznego spółdzielni pracy i spółdzielni socjalnych w Europie: Włochy i Hiszpania” w formie ebooka. Przygotowano również do wydania w polskiej wersji raport CECOP poświęcony spółdzielniom opiekuńczym.

### **Działalność naukowa**

W roku 2022 kontynuowano współpracę ze środowiskiem naukowym, w szczególności z Wydziałem Zarządzania AGH, który stał się formalnie Interesariuszem ZLSP. Współpracowano również ze środowiskiem Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Współpraca ta dotyczy edukowania studentów w zakresie spółdzielczości, wprowadzania tematyki związanej ze spółdzielczością do programów nauczania, współpracy z kołami naukowymi, udziału w konferencjach naukowych, zachęcania studentów do odbywania praktyk w spółdzielniach i w samym Związku, etc.

Kwintesencją tej współpracy było zorganizowanie w trakcie Jubileuszu ZLSP, który odbył się 22 września 2022 roku, sesji naukowej poświęconej spółdzielniom przyszłości. Wzięli w niej udział: prof. Ryszard Stocki – psycholog i badacz spółdzielczości, autor narzędzia CoopIndex do badania zaangażowania w organizacjach spółdzielczych, Jan Zygmuntowski – ekonomista, doktorant Akademii Leona Koźmińskiego, Dyrektor Programowy CoopTechHub – pierwszego w Polsce centrum technologii spółdzielczych. Zdalnie wzięła w niej udział również prof. Joanna Duda reprezentująca Wydział Zarządzania AGH. Sesja ta spotkała się z bardzo dobrym odbiorem uczestników, co jest potwierdzeniem korzyści, jakie Związek i spółdzielnie w nim zrzeszone czerpie ze współpracy ze środowiskiem akademickim.

### **Realizacja projektów ze środków funduszy unijnych**

W roku 2022 ZLSP nie realizował projektów unijnych.

### **Członkostwo w ZLSP**

W 2022 r. zlikwidowały się kolejne spółdzielnie. Stan na 31 grudnia 2022 r. wynosił 100 spółdzielni, w tym 84 czynnych, 16 w likwidacji. Warunki rynkowe, wzrost cen mediów, wzrost kosztów pracy, brak fachowców i zamówień oraz wzrost średniej wieku członków spółdzielni prowadzi do tego, że podejmują decyzję o likwidacji. W 2022 r. do grona członków ZLSP została przyjęta Spółdzielnia Socjalna NON-PROFIT z Urszulina. Zgodnie ze Statutem ZLSP do swojego grona przyjmuje interesariuszy. Na dzień 31.12.2022 r. w wykazie znajdowały się 4 podmioty tj. Świętokrzyska Rada Spółdzielczości Uczniowskiej, Fundacja Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej, Wydział Zarządzania Akademii Górniczo Hutniczej w Krakowie, Fundacja „Splot Społeczny”.

Płatność składek członkowskich przez spółdzielnie zrzeszone w Związku była realizowana w nowej wysokości 700 zł rocznie. Składki zrzeszonych w Związku spółdzielni wyniosły w 2021 roku 61.207,00 zł, natomiast przychody z wpłat składek w 2022 roku wyniosły 42.956.50 zł

### **Sytuacja finansowa w 2022 r.**

W 2022 r. zaobserwowano poprawę sytuacji finansowej ZLSP, chociaż warunki gospodarcze i geopolityczne nie sprzyjały stabilizacji. Zaczęto powoli realizować zatrzymane w okresie pandemii remonty i zakupy wyposażenia koniecznego do prawidłowej realizacji działalności. Wpływ na wynik miały celowe remonty nieruchomości, na które w 2022 roku stanowiły koszt 277.204,08 zł.

W kwocie wydatkowanej na ten cel wyposażenie pokoi hotelowych – tzw. niskocenne środki trwałe stanowiły wartość 234.210,99 zł

Należy też podkreślić, iż amortyzacja w 2022 r. w skali Związku stanowiła koszt w wysokości **1.027.156,92 zł**

Wyniki z działalności w 2022 roku były znacznie lepsze niż w 2021 roku i przedstawiały się następująco:

|              | 2021              | 2022          | %           |
|--------------|-------------------|---------------|-------------|
| przychody    | 8.717.935,96 zł   | 12.286.240,40 | <b>40,9</b> |
| koszty       | 10.625.909,61 zł  | 12.870.834,93 | <b>21,1</b> |
| Wynik brutto | - 1.907.973,65 zł | - 584.594,53  |             |

W 2022 r. Związek zgodnie z ustaleniami spłacał pożyczki zaciągnięte w TISE. Na koniec roku zobowiązanie wynosiło 481.738,71zł

Umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości – gruntu w użytkowaniu wieczystym w Gdańsku Brzeźnie zawarta w 2021 r. nie została z przyczyn niezależnych zrealizowana. Na poczet sprzedaży w 2021 r. której wpłynął zadatek w kwocie 635.683,80 zł, a w **roku 2022 1.500.000,00 zł**. Umowa sprzedaży będzie sfinalizowana w 2023 r. a całkowita kwota sprzedaży została ustalona na 6.356.836,80 zł brutto oraz 120.000,00 zł brutto za udział w drodze dojazdowej.

### **Podsumowanie**

Zarząd Związku realizuje zalecenia Rady Nadzorczej i prowadzi starania by w swojej działalności osiągnąć równowagę pomiędzy przychodami i kosztami. Stała analiza wpływów i wydatków oraz potrzeb pozwala na planowanie działań na skalę możliwości, terminowe regulowanie zobowiązań i utrzymanie płynności finansowej.